

nogen Grund til at drage saa stærkt til Felts mod Bestemmelsen, for der er vel ingen, der tror, at vi nu i 1913 skulde tage et Standpunkt, som med Rette kunde betegnes som daarligere med Hensyn til Børnenes Sikkerhed, end det Standpunkt, man tog i 1889, og bestemme, at Børnene ikke behøvede at være under Forældrenes Tilsyn. Min Søn har ogsaa været ude at tjene, ganske vist ikke i Tiden, før han var en 12 Aar; men jeg vilde nødig se, at han blev sat til at lægge i Tærskemaskinen eller i Kagebrækkeren, hvor der kun var en Karl til Stede, der sagde til ham: Det kan du saamænd godt gøre! Vi maa tænke paa, at de, der er nødte til at sende deres Børn ud at tjene, bør kunne vide sig sikre paa, at Husbonden ikke lader dem komme i saadan Nærhed af farlige Maskiner, at de kan risikere noget. Jeg vil som sagt nødigt have, man skulde gaa tilbage fra det, man i 1889 fandt var rimeligt, at Børn, naar de kom i Nærheden af de paagældende Maskiner, skulde være under Forældrenes Tilsyn. Forældrene skal have Ansvaret, og hvis de mener, at det kan gaa an, faar de tage Følgerne. Men de, som er nødte til at sende deres Børn ud, skulde være sikrede mod, at disse anbringes paa Steder, hvor Børnene selv ikke kan tage sig i Agt, fordi de ikke har den fornødne Omtanke.

Sigvald Olsen: Forinden Lovforslaget kommer til Afstemning, vil jeg gøre et Par Bemærkninger. Jeg vil først i Anledning af Bemærkningerne af det ærede Medlem fra Sønder Vinge (Rasmus Hansen) sige, at mit Parti ikke kunde have stemt for Lovforslaget, hvis Husbondens Tilsyn med Børns Arbejde paa Landet i de omtalte Virksomheder skulde være nok. Det vilde, som nævnt af den højtærede Minister, være en saadan Forringelse af den nuværende Tilstand, at vi ikke kunde gaa med dertil.

Som naturligt er, har der under denne Forhandling gjort sig forskellige Optattelser gældende. Det, der tilsigtes ved denne Fabriklov, er en Kontrol med den Frikonkurrence, der hersker i vort Samfund. Fra den Side, som jeg tilhører, ønskes det, at Kontrollen skal være fuldstændig. Andre mener, at man godt kan gaa med til Kontrol, naar det gælder Haandværk og Industri og ogsaa indenfor enkelte Omraader af Landbruget. Det er det Standpunkt, den ærede Ordfører staar paa. Og saa er der endelig en Anskuelse, der er saa forældet, at den ikke er kommet frem her, nemlig, at man slet ikke skulde have

nogen Regulering af og Kontrol med den Udbygning, der finder Sted fra Kapitalens Side i Haandværk og Industri. Socialdemokraterne ræsonnerer saaledes: Hyad hjælper det, at vi laver Samfundet om til en stor og indbringende Arbejdsanstalt, naar Menneskenes Tilværelse derved ikke bliver bedre, men tværtimod forringes baade for de voksne og for Børnene? Jeg mener, at vi, hver Gang vi behandler Fabrikloven, skal stræbe efter at foretage saadanne Forbedringer, selv om de kun er smaa, at den menneskelige Udvikling derved fremmes. Det er efter vor Mening sket paa nogle Punkter i det foreliggende Lovforslag, og derfor kan vi stemme for det.

Rasmus Hansen: Naar den højtærede Minister nævnedes Ordlyden i Loven fra 1889 om Brug af Maskiner, skal jeg gøre opmærksom paa, at denne Lov netop er Bevis for, at den omtalte Bestemmelse ikke kan overholdes, thi den overholdes aldrig. Jeg skal ogsaa gøre opmærksom paa, at da man i 1889 gav denne Lov, havde de smaa Ejendomme og navnlig Husmændene ikke Tærskelværker. Det har de først faaet senere. Naar jeg ønsker „Husbond“ indsat efter „Forældre“, er det, fordi det er min Erfaring, at Husbonden i de fleste Tilfælde er mere omhyggelig med at passe paa, at Tjenestedrengene ikke kommer til Skade, end Forældrene.

Indenrigsministeren (Jensen-Sønderup): Det er rigtigt, at der er mangfoldige Smaa-egendomme, der ikke før havde Tærskelværk, som nu har det, men der er Børnene altsaa under Tilsyn af deres Forældre, og allerede i 1889 fandt man altsaa, at videre kunde man ikke gaa end til at lade Børn arbejde under Forældrenes Tilsyn. Hvis man nu vilde sige, at de ogsaa maatte arbejde under Husbondens Tilsyn, vilde jeg kalde det et Tilbageskridt, som man ikke burde gaa med til. Thi selv om man siger: Husbonden, vil det i mange Tilfælde betyde den Tjenestekarl, som Husbonden — i alt Fald paa større Ejendomme — er nødte til at lade passe Sagerne for sig.

Rasmus Hansen: Jeg vil blot sige til den højtærede Minister, at han jo selv er kendt med Forholdene paa Landet, og han ved da godt, at paa smaa Ejendomme er det absolut nødvendigt, at man tager Børnenes Arbejdskraft til Hjælp, naar Kornet skal tærskes, og det vil man gøre, selv om vi vedtager dette Lovforslag. Men